

'tselfde wel wiste voor Sijn Excellentie te verantwoorden, ende oock van meeninge ware die copye van dien aan Sijn Excellentie over te schicken, waervan dien 't opschrift was: *Aen den uytgeweken borgeren van Leyden*, beyde mit des stadts groote segel van buyten opgedruckt. Ende en twyfelde oock niet oft 't selfde soude Sijn Exeellentie wel aengenaem wesen. Waer jegens ick ten lesten versocht, dat men ten minsten ons daer soude uyt laten sonder t' on-derteyckenen, *deur beveel ende ordonnantie van de magistraet, capiteynen ende wachmeesteren, mitsgaders den rijkdom der stede van Leyden*, gelijk sy in haere voorgaende brieven aan Baldeus gedaen hadden, niet jegenstaende datter niemant van ons in sulcks hadde geconsenteert. Versoeckende daerenboven, nademael het anders voor dese tijt niet wesen en mochte, dat sy ten minsten noch een dach twee ofte drie met die voern. brieven te senden souden willen supersederen, also wy verhoopten middelertijt bescheyt van Syne Excellentie te crygen, waernaer wy ons souden hebben te reguleren. 'Twelck sy oock afgeslagen hebben. Den sevenden so heeft Pieter Adriaenssoen tot een assistent versocht Jacop van der Does, also hy opentlijk seyde, dat sijn confraters ende die van de wet hem nagaven, dat hy 't altemael alleen regeerde, ende dat sonder hem 't accoord mitten viant al over langhe gemaect souden hebben geweest, noemende daerover het volle collegie (1).

II.

Aen syne Princelycke Excellentie.

Remonstreert in alder ootmoet Uwer Excellentie onderdaenige dienaer ende ondersaet, Johan van der Does ende van Noortwijk, hoe dat hy suppliant, in 't begin van het tweede besluit der stede van Leyden, aenmerckende die groote kleynherticheyt ende mistroosticheyt van de borgeren ende inwooneren derselver, uyt oirsaeck van 't subyt ende onversien over-comen des algemeenen viants, mitsgaders het overgaen van de garnisoenen in Rijnlant ten plattenlande liggende, ende ter andere syden de sobere provisie, ende quade gesteltenisse van binnen, ter requisitie van den commissaris Bronckorst, Pieter Adriaenssoen, borgemeester, ende sommige andere vrome borgeren, aenvaert heeft die commissie van 't Capiteynschap over het borger vaendel, ter dier tijt binnen der stadt voersz. in garnisoen liggende, ten eynde deselve compagnie door faute ende gebreck van capiteyn, overmits 't overlyden van M. Andries, niet verlooren ende verstroyt soude werden, ende heeft 't selve geduyrende den

(1) Met deze schildering van Leiden tijdens het beleg vergelijke men het *carmen trochaicum* van denzelfden J. DOUZA, *ad Janum Hautenum*.

tijt der belegeringe by een gehouden ende bedient, gelijk een capiteyn sculdich is te doen, als alle werelt wel kennelyck is, sonder nochtans een stuver profyts daer van genoten te hebben ter tijt ende wylen toe, dat door de wonderbaerlycke genade Godes ende 't goede beleyt van Uwer Princelycke Excellentie de stadt outset ende de belegerden hare verlossinge gesien hebben. Naer welcke tijt de suppliant, gedestituert sijnde van alle middelen om hem selven met sijn huysvrou, ende kleyne kinderkes langer te onderhouden, als van alle syne, ende sijnre huysvrouwe goederen onder des viants gebiet liggende, gefrustreert sijnde, aengemerct deselfde al over drie jaren van 't hoff van Utrecht aengetast ende geconfisquert sijn geweest, mitsgaders noch daerenboven meest alle syne huysraet ende inboel tot onderhout van hem ende syne familie tot onderpant verset ofte verkocht hebbende, genootsaeckt is geweest hem tot Uwer Excellentie te adresseeren, ende deselve synen noot door sommige vrienden te kennen te geven. Welcke Uwer Excellencie verstaen hebbende belieft heeft den suppliant commissie te verlenen van dien tijt af 't voersz. vaendel, uyt den name ende van wegen Uwer Princelycke Excellencie, als capiteyn te bedienen, op alsulcke gagie ende tractement, als andere hopluyden, van gelijke qualiteit sijnde, door ordonnantie Uwer Princelycke Excellencie, toegeleyt is. Ende hoewel de suppliant wel verhoopt hadde, dat so in 't regard van 't gene hier vorens verhaelt is, als oock die commissie van superintendencie den suppliant over die van Leyden by Uwer Excellencie verleent, voorts van allen quotisatie, leeningen ofte weeckgelden exempt te sijn, ende te genieten die immuniteyten ende vrydommen allen anderen capiteynen van Uwer Excellentie ende 't gemeen lant wesende toegelaten, so schijnt nochtans, dat die van Leyden op sulcks weynich gepast hebben, maer hebben ter contrarie hem vervordert niet min dan te vooren den suppliant te belasten, boven die somme van twee en veertich gulden, welck sy tegens alle recht ende redenen pretenderen, al van den tyden van haer eerste beleghe aen den suppliant ten achteren te wesen, mit seeckere leeninge van seeckere L. keyzers gulden, mitsgaders noch andere weeckgelden, omme daer mede die costen van haer fortificatie te vervullen; behalven noch den honderdsten ende vijftichsten penninck van de huysen, ende dat onverdraechlyxst is, hebben hen niet geschaemt den suppliant mit Jacop van der Does, synen neve, nu onlanx mede in hare lootinge te brengen, omme mede mit haren anderen borgeeren naer Campen te trecken pionneren. In alle welcken de suppliant tot noch toe die van Leyden wel te willen heeft willen wesen, liever hebbende van sijn eygen gerechticheyt te willen wijcken, dan hem selven mitter daet, waertoe hy wel veroorsaeckt hadde geweest, jegens 't geweld van de magistraet te opposeren, ten eynde uyt oorsaeck van dien geen meerder inconvenient soude mogen rysen, ende soude alsnoch Uwe Excellencie mit dese syne doleantie niet moeyelick hebben gevallen, ten ware saecke, dat die van Leyden voersz.

hun niet genoeg latende mittet gunt voersz. is, den suppliant noch alle dagen meer ende meer mit nieuwe impositien waren beswarende, in consequentie treckende des suppliants goetwillicheyd, als hebbende den selfden mit andere vijftich gulden wederomme op een nieu belast op pene van in gyselinge te gaen ofte *de facto* mit soldaten deselve geexecuteert te worden, in allen schijn of hem eenige superintendentie uyt den name van Uwer Excellentie over den suppliant gegeven ware. Ende also 't selve tenderende is tot groote cleynachtinge van Uwer Excellentie commissie, ende des suppliants uterste bederffnisse, so is deselfde hem keerende tot Uwer Princelycke Excellentie, versoeckende by desen in alle reverentie ende dienstwillicheyd, dat Uwer Excellentie gelieve syne auctoriteyt te interponeren, ende den suppliant voor te staen in dese syne gerechticheyt, ordonerende die van Leyden by missive, den suppliant voortaan uyt oorsaecke van sodanige scatinghe ende leeninghe, ongemolesteert te laten, sonder hem te vervorderen eenige superintendentie over denselven te exerceren, aengemerckt dat het in geene redenen gefundeert en is, dat de suppliant den name hebbende van capiteyn te wesen, een ander de profyten van dien soude genieten.

